

NASLOV PREDMETA: ETIKA ZNANSTVENIH ISTRAŽIVANJA

Nositelj predmeta: prof. dr. sc. Biserka Belicza

Sadržaj:

Cilj je kolegija osvijestiti spoznaju o ljudskim pravima i bioetičkim aspektima znanstveno-istraživačkog rada i primjene znanosti i tehnologije u biomedicini.

Studenti će se upoznati s temeljnim ljudskim pravima i bioetičkim principima polazeći od ključnih međunarodnih i nacionalnih dokumenata, kodeksa, deklaracija i konvencija o zaštiti ljudskih prava i ljudskog dostojanstva ljudskih bića glede istraživanja i primjene znanosti i tehnologije u biomedicini.

Teme:

- Uvod: temeljna ljudska prava i bioetički principi;
- Zaštita ljudskih prava i dostojanstva ljudskih bića glede istraživanja i primjene znanosti i tehnologije u biomedicini;
- Pristanak obaviještenog pacijenta / ispitanika;
- Princip predostrožnosti;
- Ključni međunarodni i nacionalni dokumenti, kodeksi, deklaracije i konvencije o zaštiti ljudskih prava i ljudskog dostojanstva ljudskih bića glede istraživanja i primjene znanosti i tehnologije u biomedicini.

Broj sati: 10 (5 sata predavanja, 5 sata seminara)

Suradnici u nastavi: prof. dr. sc. Marta Ljubešić

Način provjere znanja: usmeni ispit

Literatura:

I.Čehok, I.Koprek, Etika- priručnik jedne discipline, Školska knjiga, Zagreb 1996.

A.Čović(ur),Izazovi bioetike, Pergamna, Zagreb 2000.

World Medical Association Declaration of Helsinki. Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects, Edinburgh, Scotland, October 2000.

Convention for the Protection of Human Rights and Dignity of the Human Being with regard to Application of Biology and Medicine, Convention on Human Rights and Biomedicine, Council of Europe, Oviedo, 4.IV. 1997.

<http://www.coe.fr/eng/legaltxt/164e.htm>

The Nuremberg Code, 1947.

Konvencija o zaštiti ljudskih prava i dostojanstva ljudskih bića glede primjene biologije i medicine:Konvencija o ljudskim pravima i biomedicini. Vladavina prava, Zagreb (1998), god.II, br.3-4, str 151-172

UNESCO Declaration on Science and the use of Scientific Knowledge and the Science Agenda –Framework for Action; Budapest –Paris 1999.

Ethics and the Responsibility of Science, UNESCO – ICSU, World Conference on Science.Science for the 21st Century A New Commitment, Budapest 26 June-1.July 1999.

Bioethics Declaration of Gijon 2000, Gijon (Spain), June 24th 2000.

Podatci o nositelju predmeta:

Dr. sc. Biserka Belicza, redoviti je profesor na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Pročelnik je katedre za povijest medicine te radi u Zavodu za povijes i filozofiju znanosti, na Odsjeku za povijest medicinskih znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Sudjelovala je na brojnim znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu i objavila ukupno 183 znanstvenih radova, knjiga, članaka, priloga u knjigama i periodičnim monografijama i zbornicima.

B. Belicza obranila je 1974. na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu doktorsku disertaciju pod naslovom: *Uloga i položaj liječnika u Hrvatskoj s obzirom na organizaciju zdravstvene službe i zdravstvenu potrošnju od srednjeg vijeka do drugog svjetskog rata*, 1976. habilitacijsku radnju pod naslovom *Temeljne odrednice razvoja javno-zdravstvenih nastojanja u Istri od 13. do početka 20.stoljeća*. Izvodi dodiplomsku nastavu na studiju medicine na sveučilištima u Zagrebu, Osijeku i Splitu.

Član je više strukovnih i znanstvenih udruga. Boravila je na stručnom usavršavanju na vodećim povijesno-znanstvenim i povijesno-medicinskim centrima u Europi i SAD: na *The Wellcome Institute for the History of Medicine* u Londonu (*Velika Britanija*) i na *Department of the History of Science, Harvard University* Cambridge, MA. i *Department of History of Medicine Harvard Medical School*, Boston, MA, SAD.

Kvalifikacijski radovi:

B. Belicza, **The Value of Human Life as reflected in Public health Policy.** *Man - Medicine - Philosophy. Tradition and Prospects.* International Conference, Poland, Krakow 9 - 11.05.1996.

B. Belicza, **Pokusne životinje u znanstvenim medicinskim istraživanjima - povijesno medicinska promišljanja.** *Pokusne životinje u znanstvenim istraživanjima. Prvi hrvatski simpozij s međunarodnim sudjelovanjem*, Zagreb 28 - 29.10.1996.

B. Belicza, **Science, Ethics, Responsibility. The principle of Precaution.** World Conference on Science. Science for the Twenty-first Century. A New Commitment, UNESCO, Budapest, 26. lipnja do 1. srpnja 1999.

B. Belicza, **Informed Consent in Biomedical Research.** Ethics Committees for Biomedical Research. Zagreb 19.-20. listopada 1999.

B. Belicza, **Hippocratic Oath in Science ? Precautionary approach in research and practice.** Public understanding of Science – Croatian and British experiences. Savjetovanje u organizaciji Ministarstva znanosti i tehnologije RH i Britanskog savjeta za kulturne veze u Zagrebu. Dubrovnik 21-23. listopada 1999.

B. Belicza, **Bioetički aspekti primjene prirodnih ljekovitih činitelja u medicini / The Bioethical Aspects of use of Natural Remedies in Medicine.** Znanstveni skup: Prirodni ljekoviti činitelji u Hrvatskoj. Akademija medicinskih znanosti Hrvatske, Zagreb 29. siječnja 2000.